

LÆRER UNDERVISNING LÆREPLAN SVØMMING ROMERIKE

Ny læreplan bekymrer Fredrik: – En kompetanse lærere flest ikke har

Svømmelærer Fredrik Skalstad har ikke tro på at alle skoler klarer å gjennomføre det nye læringsmålet om å utføre livredning ute i naturen.

rb+ Av Kine F Tømmerdal

09. mai 2020, kl. 17:58

Å utføre livredning i vann, utendørs, står som nytt mål i læreplanen fra høsten av.

DEL

f

...

ANNONSE

Med høstens nye lærerplan, kommer også et nytt krav i kroppsøvfingsfaget på 10. trinn. «Forstå og gjennomføre livberging i, på og ved vann ute i naturen».

For at det nye målet skal kunne gjennomføres, må det drastiske tiltak til, mener svømmelærer Fredrik Skalstad, ved Bråtejordet skole.

– Dette er kompetanse lærere flest ikke har. Mange skoler får heller ikke drevet med svømmeopplæring i dag fordi de ikke har tilgang på basseng. Svømmeopplæring er et betent tema allerede, og jeg frykter dette blir nok en ting som kanskje ikke blir gjennomført fordi det kan skorte på ressurser, sier Skalstad.

Ingen beskrivelse på hvordan

Som pilotprosjekt, i samarbeid med blant annet Norges livredningsselskap, skulle Bråtejordet skole ha et større utearrangement med svømming for alle elever i juni. Grunnet korona er arrangementet utsatt.

Målet var ikke bare at elevene skulle få prøve seg på livredning i kaldt vann under kontrollerte omgivelser, men også å se hva som må til for å gjennomføre læremålet.

I den nye læreplanen står det nemlig ingenting om hvordan kompetansemålet om livredning ute i vann skal gjennomføres. Det betyr at hver enkelt skole og lærer må organisere dette selv.

– I læreplanen står det flere kompetansemål som er åpne for tolkning. Det tas som en selvfølge at læreren har denne kompetansen. Vi er jo utdannede fagpersoner som skal kunne dette. Det finnes gode veiledere for læreplaner utarbeidet av fagfolk og direktorat, men ikke når det kommer til dette målet. Dette er utrolig viktig å kunne godt for å lære det bort. Det ska ikke være "dette må vi gjennom", men "dette skal vi lære", slik at det ikke skjer drukningsulykker der 13-åringer dør.

Å prioritere et fag der elevene kan lære seg å redde liv, er svært viktig mener Skalstad.

Selv om han opplever mange elever som flinke svømmere, forteller læreren om ulike problemstillinger han møter i undervisningen.

– Jeg ser mange elever som ikke kan svømme. Noen får ikke være i bassenget fordi de ikke får lov av foreldrene sine. For eksempel at jenter ikke får være i vann sammen med gutter. Disse utfordringene i skolen har jeg møtt gjennom flere år. Usikkert selvbilde og kroppspress er også en faktor for frafall i svømmeopplæringen. Dette gjelder både jenter og gutter.

Å kunne håndtere sjokket

Eva Vaagland i Skadeforebyggende forum forteller at det hvert år dør omtrent like mange i drukning som i trafikken. I fjor døde null barn i trafikken, men tre døde i drukning.

– Norge er et land med lang kystlinje og kaldt vann, og det er en av grunnene til at det er mange drukningsulykker. Vi har langt flere drukningsulykker enn land vi kan sammenlikne oss med. Vi bør jobbe mer med drukningsforebygging. Vi scorer også dårlig på svømmeferdigheter, og svømmeopplæringen har heller ikke vært på topp, sier hun.

At skolene skal gjennomføre livredning i vann utendørs fra høsten av, mener hun er et godt og viktig tiltak.

– Mange som kan svømme drukner. Opplæring ute i naturen kan lære elevene å håndtere kaldt vann og sjokket man kan få av å lande i kaldt vann dersom man faller uti. Ikke minst hvilke teknikker og enkle grunnregler som kan redde deg selv og andre, sier hun.

– Folk i panikk ute i vann blir veldig sterke. Barn har klart å dra under voksne fordi de ikke er forberedt på den styrken og kraften. Det er derfor viktig å ha noe mellom seg og den som er i nød. Har man ikke en livbøye, så ta en åre, en pinne eller hva som helst som gjør at du kan hjelpe, men ikke holde i. Mer mestring ved vann i de nye kompetansemålene, håper vi vil bety færre drukningsulykker på lengre sikt.

Stort fokus i lærerutdanningen

Siv Lund, universitetslektor ved OsloMet, forteller at de har stort fokus på at lærerstudentene skal ha egen erfaring med livredning og å være i kaldt vann selv, før de skal lære det bort.

Hun mener også det er viktig at studentene blir såpass trygge i vann at skolene kan unngå å bruke eksterne svømmeinstruktører til å undervise.

– Én ting er at kroppsøvingslærere også har friluftsliv-undervisning. At læreren er god i vann er en trygghet på friluftsturer, som ofte er i eller ved vann. En annen ting er at læreren kjenner eleven best, og vet hvem Jens er også utenfor selve økten. Det er utrolig viktig, sier hun.

– *Er dette et gjennomførbart kompetansemål?*

– Jeg tror det vil ta tid før alle skoler klarer det. Det må nok gjøres en jobb, og ivrige ildsjeler og kroppsøvingslærere må til. Man må ha rektorer i ryggen og ressurser må settes av slik at det kan gjennomføres trygt. Kanskje kombineres med en utedag som planlegges godt. Jeg vet om skoler som blir nektet å ha slike undervisninger fordi de har opplevd ulykker tidligere og er redde for sikkerheten, sier hun.

Få nyhetene servert i innboksen.

Meld deg på vårt nyhetsbrev

Lik Romerikes Blad på Facebook

Liker 35 k personer liker dette. Vær den første av vennene dine.

Les mer om: [Lærer](#) [Undervisning](#) [Læreplan](#) [Svømming](#) [Romerike](#) [Utdanning](#) [Lærerutdanning](#)